

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ח' - תשס"ט

במבחן נבדקים שלושה תחומים על-פי המפורט להלן:

- 1. הבנת הנקרא** נבדקת באמצעות שלושה טקסטים, משלוש סוגות, ובעקבותיהם שאלות. השאלות הן מסוגים שונים (כגון שאלות מסוג רב-בררה ושאלות "פתוחות"), ובאמצעותן נבדקים ממדים שונים של הבנת הטקסט, המפורטים בטבלה ובנספח. בכל אחד מן הממדים נכללות שאלות ברמות קושי שונות.
- 2. הבעה בכתב** נבדקת באמצעות מטלות כתיבה המפורטות בטבלה בעמוד הזה וגם על-פי התשובות על חלק מן השאלות בפרקים של הבנת הנקרא. מטלות הכתיבה נבדקות על-פי ממדי ההערכה המפורטים בנספח.
- 3. מטה-לשון** – התחום נבדק בזיקה לטקסטים הנכללים בפרקים של הבנת הנקרא ובזיקה למטלות הכתיבה.

תחום	פירוט	משקל יחסי	הערות
1 הבנת הנקרא	<p>סוגי הטקסטים:</p> <ul style="list-style-type: none"> טקסט מידעי (כגון טקסט מאנציקלופדיה, מספרי עיון ומכתבי-עת) טקסט טיעוני טקסט שימושי (כגון טקסט למטרות הפעלה) <p>ממדי ההבנה*:</p> <ul style="list-style-type: none"> איתור מידע וארגונו מחדש (אחזור מידע) פרשנות והיסק הערכה וביקורת 	60%–65%	<ul style="list-style-type: none"> אורך כל טקסט עד 600 מילים. נושאי הטקסטים הם מתחומי עניין שונים. תיתכן הפקת מידע גם מטקסטים נלווים, מילוליים ולא מילוליים (כגון טבלה ומפה).
2 הבעה בכתב	<p>סוגי הכתיבה:</p> <ul style="list-style-type: none"> סיכום לסוגיו טיעון/שכנוע (כגון מכתב תגובה, המלצה או פתגם קצרה) כתיבת תשובה לשאלה <p>ממדי ההערכה*:</p> <ul style="list-style-type: none"> תוכן מבנה לשון 	25%–30%	<ul style="list-style-type: none"> מטלת הסיכום מוסבת לאחד מן הטקסטים הנכללים במבחן. כתיבת הטיעון היא בזיקה לטקסט או לקטע מטקסט.
3 מטה-לשון*	<ul style="list-style-type: none"> מערכת הצורות תחביר פיסוק שם המספר 	10%–15%	<p>זיהוי הצורות והמבנים, הבנת משמעותם והשימוש התקין בהם (כגון למטרות של הבנת הנקרא, חיפוש במילון וכתובי נכון).</p> <p>הנמקת התשובה בעזרת מונחים דקדוקיים.</p>

* ראו פירוט בנספח למפרט.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל" 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 1 מתוך 3 עמודים

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ח' - תשס"ט

נספח למפרט

1.	הבנת הנקרא – פירוט ממדי ההבנה
	<p>א. איתור מידע וארגונו מחדש (אחזור מידע) (כ-20%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • איתור פרטי מידע מפורשים (גלויים) בטקסט המרכזי ובטקסטים הנלווים (כגון איורים, תמונות והערות שוליים) • זיהוי יחסים לוגיים גלויים בין פרטי מידע שונים (כגון סיבה ותוצאה, בעיה ופתרונה, הכללה ופירוט) • זיהוי הרצף הכרונולוגי בטקסט או בפסקה • זיהוי רכיבי המבנה הגלויים של טקסט שלם או של פסקה • איסוף פרטי מידע גלויים ממקומות שונים בטקסט וארגונו מחדש (חלקם יכולים להופיע בכותרות, בהערות שוליים, בטבלאות וכו') • סידור של חלקי מידע ברצף, שילובם או מיזוגם <p>ב. פרשנות והיסק (כ-50%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • הבנת הנושא העיקרי • הבנת הרעיון המרכזי בטקסט • הבנת יחסים לוגיים שאינם בולטים בטקסט בין משפטים ובין פסקות • הבנת משמעות של מילים ושל צירופים דו-משמעיים או עמומים, המתפענחים על-פי ההקשר • הבנה של אִזכורים שונים המופיעים בטקסט • מיון פרטי מידע ויצירת קטגוריות (הכללה) • השוואה בין רעיונות, מאפיינים ופרטי מידע אחרים • מיזוג של מידע מן הטקסט המרכזי או מן הקטעים הנלווים • הבנת רעיונות שונים בטקסט, לרבות רעיונות המנוסחים בשלילה או המנוגדים לציפיות • הבנה של עמדות שונות המוצגות בטקסט • זיהוי או ניסוח של מסקנות, מן הטקסט כולו ומחלקים ממנו • זיהוי רכיבי מבנה שתפקידיהם אינם מפורשים בטקסט, כולל בטקסטים בלתי רציפים (כגון טבלה וגרף) • הבנת תפקידיהם של אמצעים לשוניים-רטוריים (כגון שימוש בחזרות, בביטויי סלנג ובמירכאות) • זיהוי כוונת כותב הטקסט ו/או מטרת הטקסט <p>ג. הערכה וביקורת (כ-30%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • הערכה/ביקורת מנומקת של תוכן הטקסט, מבנהו ומידת בהירותו • הערכה/ביקורת של עמדות שונות המוצגות בטקסט • הערכה/ביקורת מנומקת של לשון הטקסט והתאמתה לסוגה ולמטרות הכותב • שימוש בידע אישי כדי להסביר מידע ורעיונות בטקסט • הבנת מאפיינים הקשורים לסוגת הטקסט (כגון הערות, איורים וסמלים) • השוואה/קישור בין המידע שבטקסט ובין ידע חיצוני או ניסיון אישי או עמדות של הקורא • העלאת השערות בנוגע לטקסט בהסתמך על ידע כללי

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל" 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 2 מתוך 3 עמודים

2. הבעה בכתב – פירוט ממדי ההערכה	.2
<ul style="list-style-type: none"> • תוכן (50%) <ul style="list-style-type: none"> א. פיתוח התוכן : פירוט, מורכבות, הצגת נקודות ראות שונות, עושר רעיוני וכד' ב. רלוונטיות לנושא הכתיבה ולמטרתה וצמידות למטלה ג. מודעות לנמען : הכללת המידע הדרוש לנמען לשם הבנת הטקסט • מבנה (20%) <ul style="list-style-type: none"> א. התאמת המבנה הרטורי לסוג הכתיבה ולדרישות המטלה ב. יצירת רצף הגיוני בין משפטים, בין רעיונות ובין חלקים שונים של הטקסט (קישוריות ולכידות) ג. הצגת הכתוב וארגונו על-פני העמוד (כגון הפרדה בין מילים ובין פסקות) • לשון (30%) <ul style="list-style-type: none"> א. משלב לשוני : שימוש בלשון ההולמת את הנושא, את הנמענים ואת המטרה, כפי שהם מוגדרים במטלת הכתיבה ב. אוצר מילים : עושר לשוני ודיוק במשמעות ג. תחביר : מבנה משפט תקין, התאם דקדוקי (מין, מספר וכד'), שימוש נכון במילות יחס ד. פיסוק : שימוש הולם בסימני הפיסוק ה. כתיב נכון 	
3. מטה-לשון	.3
<ul style="list-style-type: none"> • הבנת מבנה המילה (כגון תחיליות וסופיות) • חלקי הדיבור הבאים : שם עצם, פועל, שם תואר, כינוי גוף • צורות הפועל (כגון פעיל, סביל, עתיד, ציווי, יחיד, רבים) • הצירוף השמני : סמיכות, שם עצם ושם תואר (מיודע ובלתי מיודע) • מילות הקישור • סימני הפיסוק • שם המספר 	

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה : <http://rama.education.gov.il>

עמוד 3 מתוך 3 עמודים